

si potrà pensare che essa sia, forse, frutto di antichi, intimi rapporti tra le due Nazioni?

Alcune pagine del presente periodico porgono sott'occhio taluni importanti monumenti, storicamente illustrati. Essi riusciranno nuovi alla maggioranza dei nostri lettori e contribuiranno ad onorare il secolare Istituto di Mechitar, e tutta la Nazione Armena.

Sì, per il popolo Armeno e in particolare per la Congregazione Mechitarista il Giubileo dei Sovrani d'Italia, ha un grande ed eccezionale significato, tenuti in considerazione i molteplici favori goduti dalla Congregazione e dalla Nazione Armena, le quali con festante animo hanno l'alto onore di presentare,

proprio in questo mese in cui coincide la fausta ricorrenza del Natalizio di S. M. il Re, e il Genetliaco di S. M. la Regina Madre, una coppia di serti immortali al Trono delle Loro Maestà, con intenzione di estendere il reverente omaggio di devozione e di servitù a tutta la invitta Dinastia Sabauda. E mentre il *Pazmaveb*, periodico ufficiale mensile della Congregazione, che si stampa da ben ottantadue anni, si è preso il caro e gradito incarico di questa solenne manifestazione, gli gode l'animo di poter incidere sulle sue pagine, a caratteri d'oro, questo motto di ossequiosi auguri:

Viva gli Augusti Sovrani d'Italia!
Viva la Casa Reale di Savoia!

ԱՌ ՎԵՆԱՊԵՏՆ ԻՏԱԼԻՈՅ ՎԻԿՏ. ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ Գ.

Իր Գահակալութեան քսանհինգամակին առիթ

(1900-1925)

Ինչպէս ահեղ մըրըրկին և շանթերուն լափիզող
Կը յաջորդէ անդորրանք ու թերահամ արեգակն,
Այսպէս ալ դուն, փառապանծ խալ ցեղին վեհապետ,
Արհաւիրքի ու մահուան ծոցէն ծընար մեծ արքայ.
Եւ մինչ թագիդ մախացաւ դըժոխամարտն եւրոպեան
Դուն անխըռով լըծեցիր փառքերուդ կառքն յաղթական
Արեան ծովէն ձրգելով բոսորագեղ ծիրանի,
Բայց ոչ ինչպէս գալլախանձ մարդախոշոր բռնաւոր
Անմեղներու ոսկրոտին կազմած փառքիդ պատուանդան,
Այլ դիւցազնի պէս խըրոխտ սիրտդ հայրենեաց սիրով վառ
Ռազմի ճակատը սլացար խիզախելով անվեհեր,
Հնչեց շըռինդը մարտի. լատին արիւնն ըսկըսաւ

Վրտակօրէն ընթանալ. քոյր ազգիդ սէրը վառեց
 Գո՛ւ ալ արիւնդ. ու ժամն էր հայրենական վրէժներուն...
 Բայց յաղթութիւնը քննէ շատ մարտիկներ քաջարի
 Խընդրեց ըսպանդ. հեծեցիր, զըթոտ հօր սիրտն ունէիւր.
 Թէպէտ ցաւով, արցունքով սակայն զանոնք զոհեցիր
 « Հայրենիքի սեղանին » փառքի սնմահ զաւակներ:
 Արի մարտիկ մ'էիւր դուն, յառաջապահ դէտ հսկող...
 Վիրաւորին հետ լացիր ամփոփելով սրտիդ մէջ
 Անոնց անգին զոհարներն այրած ցաւով անպատում.
 Ու ծիրանիդ արքունի պատեց վէրքերն արիւնոտ:
 Ուրախութիւն, դըժնէ ցաւ յաջորդեցին իրարու
 Յաղթանակէ վերջ նահանջն ըզքեզ խոցեց կարեւէր...
 Բայց անյողողդ վարճեցիր լեռներն ի վեր ապառաժ
 Մինչև նըշոյլն յաղթութեան արշալոյսին բոցափայլ
 Համրոյր տըւաւ անվըկանդ ճակտիդ, ու դուն պարզեցիր
 Սաւոյիոյ տան խաչանիշն հընչելով երգն յաղթական:
 Հըսկայ լեռները պատող ամպերուն պէս երկնաչու
 Դուն բարձունքէն փառքերուդ գիտցար իջնել մինչ գետին
 Հայրենիքիդ հողերուն պարզակէլ ցօղ զովարար.
 Այդ իսկ թագիդ աւելցուց յաւերժական փառքի շող:
 Հարըստութիւնն ու պատիւ և Սաւոյիոյ տան զանձներն
 Հայրենիքիդ քաջերուն տըւիր բաժին աննախանձ.
 Եւ օրհնեցին բիւր մայրեր, ըզքնգ, ո՛վ Հայր Խաւիւրյ,
 Որ ստեղծեցիր դար մը նոր անզուգական հանճարովդ
 Յաղթող ազգաց շարքին մէջ բազմեցնելով ցեղդ ազնիւ:
 Մինչ թագիդ շուրջ բոլորած դարու քառորդ մ'արծաթի
 Խաւ ազգիդ կը կազմէ պատմութեան շարք մ'ոսկեղէն
 Հին դարերու փառքերուն հետքերուն վեհ խուզարկու,
 Յիշէ քո՛ւ ալ վեհ թագիդ հազարամեայ դրուագներն
 Եւ ընդունէ՛ աւերակ Հայաստանի ողջոյնն ալ,
 Իմամանուէ՛լ Սաւոյիոյ, ողջոյն « Հայոց Թագաւոր »:

Հ. Ե. ՓԵՋԻԿԵԱՆ

